

“Jätkusuutlike ja kliimamuutustele vastupidavate linnaliste sademeveesüsteemide arendamine omavalitsustes” (UrbanStorm)

Tanel Mätlik

projektijuht, Viimsi VV

- **Projekti piirkond:** Tallinn ja Viimsi
- **Eelarve:** 1 957 843 EUR
- **Rahastus:** LIFE+ programm 60%;
Keskkonnainvesteeringute Keskus
- **Kestus:** 01/09/18 - 28/02/23
- **Partnerid:**
 - Viimsi VV (juhtpartner)
 - Balti Keskkonnafoorum
 - Eesti Maaülikool
 - Tallinna Kommunaalamet

EESMÄRK

Tõsta Eesti omavalitsuste suutlikkust kliimamuutustega kohanemisel, eriti paduvihmadest tingitud üleujutuste leevendamisel

Lisaks SUDS lahenduste testimisele aitab LIFE Urban Storm kaasa nende laialdasemat kasutuselevõttu toetava keskkonna loomisele.

TEGEVUSED

- **Kehtivate poliitikate, standardite ja seadusandluse analüüs (detsember 2019)**
 - sh Tallinna sademevee maksustamise süsteemi/metoodika ettepanek
- **Senise kogemuse ja parimate praktikate analüüs**
 - SUDS lahenduste analüüs, sh soovitused meie kliimasse sobivate lahenduste osas (märts 2020)
 - parimate praktikate brošüür (märts 2020)
- **Kliimamuutuste kohanemise strateegia ja tegevuskava koostamine Viimsile ja Tallinnale**
 - Sisend Tallinna SEKTi (sügis 2019)
 - Viimsi valla kliimamuutustega kohanemise strateegia ja tegevuskava (detsember 2021)

TEGEVUSED

- **Kohalike omavalitsuste veemajanduse spetsialistide ja inseneride koolitamine**
 - 4 koolitust (detsember 2021)
 - SUDS lahenduste käsiraamat (detsember 2021)
- **Sademevee juhtimissüsteemi väljatöötamine Viimsile**
 - Sadevee juhtimissüsteemi tarkvara ülesseadmine (detsember 2019)
 - Sademevee juhtimissüsteemi rakendamiseks vajaliku organisatsiooni struktuuri ülesehitus (detsember 2021)
 - Projekteerimisstandardite täiendamine (fookusega Tallinn, märts 2022)
- **Looduspõhiste SUDS näidisalade rajamine Viimsis**
 - Tasuvusanalüüsi metoodika koostamine, mis võtaks arvesse ka ökosüsteemi pakutavaid teenuseid (detsember 2018)
 - SUDS testalade väljaehitamine Viimsis (oktoober 2020)

Säästlik sademevee süsteem – SUDS

- eesmärk - efektiivselt käidelda pinnasevett ja säilitada vee bioloogiline mitmekesisus
- täpsemalt, vähendada sademevee kiiret jõudmist kanalisatsiooni, hajutada ja immutada sademevett niipalju kui võimalik selle tekke kohas*; selleks:
 - rajada immutusribasid, nõvasid, vett läbilaskvaid kõnniteid, parklaid, rohekatused ja- seinu
 - kasutavad looduslikke taimedel baseeruvaid süsteeme

* <http://4people.ee/et/%C3%9Cleujutus-linnas/>

TEGEVUSED

- **Projekti tulemuste ülekandmine ja mitmekordistamine**
 - Nn 'tööriistakasti' koostamine toetamaks nii kohanemisstrateegiate koostamist kui ka SUDSide rajamist (detsember 2021)
 - Projekti tulemuste ülekandmise töögrupi moodustamine SUDSide rajamise tõstmiseks (oktoober 2020)
- **Projekti mõju hindamine**
(LIFE+ programmi kohustuslik tegevus)
- **Kogemuste vahetus ja huvirühmade kaasamine**
 - Riiklikud ümarlauad
 - KOVdele suunatud juhend kliimamuutustega kohanemise strateegiate ja tegevuskavade koostamiseks (detsember 2021)
 - Rahvusvaheline konverents, fookuses säästvad sademeveelahendused (detsember 2021)

OODATAV MÕJU – projekti lõpuks

- 36 000 m³ vihmavett immutatud Viimsi 4 näidisalal
- Viimsis on 5 ha territooriumi muudetud kliimamuutustele vastupidavamaks
- Sademeveest põhjustatud avariide väljakutsete vähenemine ja üleujutusjuhtumite vähenemine näidisaladega seotud valgaladel
- Eesti kohalike omavalitsuste veemajandusspetsialistid on teadlikud SUDS lahendustest
- Tallinna ja Viimsi elanike teadlikkuse kasv säästvatest sademevee lahendustest ja kliimamuutustega kohanemisest
- Arendajate suurenenud valmisolek kasutada säästvaid sademevee lahendusi

POLIITIKAMÕJUD

Kohalik tasand:

- Viimsi Valla sademevee arengukava 2016-2027 ja Tallinna sademevee strateegia aastani 2030 osade tegevuste elluviimine
- sisend Tallinna Jätkusuutliku Energia ja Kliimamuutustega Kohanemise Strateegia (SECAP) ja selle tegevuskava koostamisse

Üleriiklik tasand:

- panus Eesti Kliimamuutustega kohanemise arengukava eesmärkide saavutamisse aastaks 2030

EL tasand:

- panus EL Kliimamuutustega Kohanemise Strateegia eesmärkide saavutamisse